

NIEUWSBRIEF- nr 4

Historische Vereniging Dorp Diepenveen en Omgeving

maart/april 2001

UITNODIGING VOOR DE ALGEMENE LEDENVERGADERING

Op donderdag 5 april

Aanvang 20 uur, zal open 19.30 uur

na de pauze

VOORDRACHT MET DIA'S over landgoed Overvelde

(met wandeling op 11 mei)

- alleen toegang voor leden -

Op donderdag 5 april houdt de Historische Vereniging in de Hof van Salland haar jaarlijkse ledenvergadering. Aanvang 20 uur. Dan kunt u kennis nemen van het jaarverslag en het financiële verslag. Ook is er een bestuursverkiezing. Zie verder de los bijgevoegde agenda. Natuurlijk is er ook tijd voor gezelligheid en de historie met foto's, knipsels en bekenden uit ons dorp!

De heer C. Ruifrok van de Boxbergerweg geeft een lezing met dia's over het landgoed Overvelde. Dit landgoed heeft een interessante geschiedenis. U kunt zich tevens opgeven voor een korte wandeling (alleen voor leden) op vrijdagavond 11 mei, met uitleg over dit mooie landgoed.

Bovendien is er gelegenheid om in te tekenen op ons nieuwe boekje. Welkom op donderdag 5 april!

Nieuwe leden kunnen zich aanmelden tijdens de ledenvergadering op 5 april.

Lezing over Grenzen Diepenveen door ir G.C. Dogterom verschijnt in druk.

Wat bewoog voormalig landmeter Dogterom ertoe om de grenzen van het schoutambt Kolmschate en de gemeentegrenzen van Diepenveen te onderzoeken? In zijn boeiende lezing op 22 november 1999, de eerste historische avond van de net opgerichte Historische Vereniging van dorp Diepenveen, vertelde hij ons over deze geschiedenis. In een interview leest u over Dogterom en de grenzen.

Eind april wordt deze unieke lezing gepubliceerd in de tweede uitgave van de Historische Reeks Diepenveen. De titel luidt: *Paal en Perk gesteld. Grenswijzigingen van het Schoutambt Kolmschate, later de gemeente Diepenveen.*

Het boekje zal 34 pagina's tellen, compleet met kaarten van de grenswijzigingen en zal te koop zijn bij de kraam op 30 april en daarna bij bestuursleden Jan van Ginkel en Gert Harmsen. Leden kunnen van te voren intekenen (en betalen) op de ledenvergadering. U hoort er nog meer over. Bestellen kan ook (met verzendkosten) via het correspondentieadres.

Brandweer bestaat 100 jaar

De vrijwillige Brandweer van Diepenveen werd opgericht in 1901. Jan van Ginkel, zelf een nog actieve brandweerman, vertelt u erover. Hebt u nog oude foto's van de brandweert voor ons?

Afscheid bestuurslid Bert Roetert.

Wegens drukke werkzaamheden moet Bert Roetert stoppen als bestuurslid. Bert was vanaf het eerste uur erg enthousiast. Aan de grote tafel in zijn Roetertshof werd de vereniging in november 1998 opgericht en daarna vaak aan vergaderd.

Uitgave van:

© Historische Vereniging Dorp Diepenveen en Omgeving.
PR-groep: Hanna de Bie, Ben Droste, José Groen-Bekema, Hans Ekkel, Lamberthe de Jong (redactie), Haijo Zwager.
Redactieadres: R. Zwaeffkenstraat 26, 7431 GJ Diepenveen

Historische Vereniging Dorp Diepenveen en Omgeving. Opgericht november 1998

Bestuur sinds jaarvergadering april 2000

- Herman Hogen Esch (voorzitter)
- Lamberthe de Jong (secretariaat)
- Leo Hattink (penningmeester)
- Wilbert Derksen (interviewgroep)
- Hans Ekkel (PR-groep)
- Jan van Ginkel (verzamelgroep)
- Gert Harmsen
- Harry Mulder (fotogroep)
- Wim Roetert
- Bert Roetert
- Wil Steverink

Correspondentieadres:

R. Zwaeffkenstraat 26, 7431 GJ Diepenveen
telefoon 0570-593501

Verzameladres historische artikelen:

Van Ginkel Hengelsport, Dorpsstraat 2.

ACTIEVE LEDEN NAAR WIJHE

Op donderdag 8 maart bezochten 24 (van de 30) actieve leden de oudheidkamer van Wijhe. Onze vereniging telt inmiddels een aantal werkgroepen en het bestuur vond dat alle leden, die veel tijd steken in hun vrijwilligerswerk, wel een gezellig uitstapje hadden verdiend. Op eigen gelegenheid ging men naar Wijhe, waar we gastvrij werden ontvangen en een rondleiding kregen door de uitgebreide oudheidkamer (eigendom van de gemeente). Zo kregen we een goed voorbeeld van de plaatselijke geschiedenis. Een bezoekje waard!

Meedoen met de vereniging?

Wilt u ook actief meedoen in een van onze werkgroepen of hand-en spandiensten verlenen?

Wij hebben de volgende werkgroepen: Foto's, Interviewen en onderzoek, PR en Nieuwsbrief, Monumenten, Verzamelen, Knipsels, Dialecten, Kerkpaden en Textiel.

Maakt u eens kennis op de ledenvergadering met diverse leden. Het is leuk om samen bezig te zijn met de geschiedenis van ons dorp.

Bezoek aan wethouder Hiemstra

De gemeente Deventer publiceerde vorig jaar een museumnota, waarin weinig te lezen stond over de voormalige gemeente Diepenveen en zeker niet over ons dorp. Nu bezitten als vereniging nog weinig kostbare en oude voorwerpen die interessant zijn voor musea, maar het 'cultureel erfgoed' van de voormalige gemeente Diepenveen is belangrijk genoeg. De vereniging krijgt steeds meer spullen van leden

en we zoeken daarvoor een goede ruimte, tzt misschien wel als oudheidkamer. Ook voor onze vrijwilligers zou het prettig zijn als er een vaste plek was om foto's uit te zoeken, knipsels te verzamelen, textiel te bewaren en geïnteresseerde dorpsbewoners te ontvangen.

Herman Hogen Esch, Lamberthe de Jong en Gert Harmsen werden op het Stadhuis uitgenodigd door wethouder G. Hiemstra, mevrouw N. Herweijer van Museum De Waag en de heer Jos Haarman, cultureel ambtenaar. Het was een prettig gesprek en hopelijk is er bij de gemeente Deventer meer begrip ontstaan voor het dorpseigene van dorp Diepenveen. Het toerisme naar het 'buitengebied' vindt men erg belangrijk en daarmee hangen volgens ons ook een historisch dorp en activiteiten samen.

U hoort meer van ons over de plannen voor een eigen ruimte.

Wie kent nog Piet Steutel?

Van oud-onderwijzer Piet Steutel ontvingen wij een aardige brief. Hij is lid geworden van onze vereniging en hoopt op 5 april a.s. aanwezig te zijn om velen te begroeten. Steutel is een verzamelaar van informatie over busbedrijf Hardon en altijd op zoek naar foto's. Misschien mogen we zijn collectie weleens bekijken! Steutel woont nu in Heerde. Uit zijn brief:

"Aan de oude Dorpsschool heb ik gewerkt van 1954 tot 1965. Ik heb al die jaren gewoond aan de Laan van Borgele – op de Marshof – naast de Wetering. In mijn tuin hier (*in Heerde*) staat nu nog de oude grenspaal Deventer-Diepenveen die vroeger bij het witte boerderijtje tegenover de Molenenk stond. Onder het zand vandaan gehaald voor hij helemaal verdween onder de graafmachine."

Boek Diepenveen deel 2 ook los te koop

In het Stads kantoor van de gemeente Deventer kunt u nog steeds *In de schaduw van de stad* kopen over de geschiedenis van het schoutambt Kolmschate en de gemeente Diepenveen. De twee delen zijn niet los te koop. Wel heeft boekhandel Praamstra in de Lange Bisschopsstraat in Deventer nog enkele exemplaren van deel 2 in voorraad.

Koninginnedag 30 april

Op 30 april wordt er weer Koninginnedag gevierd in Diepenveen. Komt u ook een kijkje nemen in onze kraam? Er zijn weer oude foto's te bekijken. Verder is natuurlijk het nieuwe boekje over de grenswijzigingen van Diepenveen daar te koop. U vindt ons in de buurt van Keurslager Harmsen.

Ir G.C. Dogterom en de grenswijzigingen tussen Deventer en Diepenveen

De 80-jarige Gerard (Gerardus Christiaan) Dogterom woont met zijn echtgenote sinds 1970 op een verbouwd boerderijtje aan het einde van Driehoeksweg. Inmiddels lopen er eigen paarden meer op hun weidegrond en beperkt het echtpaar zich tot werken in de moestuin. Het uitzicht uit hun boerderij is prachtig. Je ziet er de bomen van de Roobrug, het spoor, de Sallandsweg en in de winter zelfs de IJsseldijk. Nog steeds heeft het echtpaar een naberschap met de vier burens. Dogterom is zeer verknocht aan dit mooie stukje Diepenveen.

In dit boerderijtje begon deze voormalig landmeter en geodetisch ingenieur aan zijn dissertatie over de geschiedenis van de Markegrenzen in het voormalige Schoutambt Kolmschate, later de gemeente Diepenveen. Een onderdeel daarvan is de relatie van de voormalige gemeente Diepenveen met de gemeente Deventer en de vele grenscorrecties. Hoe komt deze Diepenveener aan die interesse voor markegrenzen?

Dogterom, geboren in Helmond, begon op 1 mei 1942 als ambtelijk landmeter bij het kadaster in Utrecht. Na de oorlog werkte hij in Nederlands-Indië als landmeter te Batavia en in de Riau-archipel. In 1950 ging het gezin terug naar Nederland en begon Dogterom bij het Kadaster te Zutphen. Daar kreeg hij mede als taak het aanwijzen van de kadastrale grenzen bij grensconflicten tussen eigenaren van onroerend goed. Daarbij moest vaak teruggerepen worden op de 'minuutplans', dat zijn de oorspronkelijke kadasterkaarten, vervaardigd in de periode 1811-1833. Op die minuutplans komen veelal de toenmalige markegrenzen voor. Zodoende werd Dogteroms interesse voor de eeuwenoude markegrenzen gewekt. In Overijssel werden er 1533 minuutplans vervaardigd, veelal schaal 1:2500. De gemeente Diepenveen telde 45 perceelsgewijze minuutplans.

VERHUIZING NAAR DIEPENVEEN

In 1954 voltooide Dogterom alsnog een studie aan de TU Delft als geodetisch ingenieur en drie jaar later begon hij bij het Kadaster in Deventer, waar hij het middenstuk van Overijssel kreeg toebedeeld: van Deventer tot Hardenberg. Toen

kwam Diepenveen ook in beeld, want in 1958 vestigde het gezin zich in een van de nieuwe woningen aan de Roeterdweg. In december 1970 kocht de familie het boerderijtje van Bernard Hofstede aan de Driehoeksweg.

Na enkele omzwervingen beëindigde Dogterom in 1982 zijn carrière in Zwolle als waarnemend directeur van de Dienst Kadaster en de Openbare Registers in de provincie Overijssel. Naast zijn werk had hij ook diverse maatschappelijke activiteiten en was o.a. 21 jaar lid van Provinciale Staten (tot 1987).

Zijn kennis van minuutplans kwam te pas bij het 150-jarig bestaan van het kadaster in 1982 en werd tevens de basis van zijn concept-dissertatie over de grenzen van zijn woonplaats. Het lijvige werkstuk moet nog worden uitgegeven en bevat tientallen kaarten. De vraag is of Dogterom nog aan promoveren toekomt, gezien zijn gezondheid.

Als kenner van de markegrenzen van het schoutambt Kolmschate gaf hij vele waardevolle aanwijzingen aan de auteurs van het boek *In de schaduw van de stad* over de geschiedenis van gemeente Diepenveen. Voor de Historische Vereniging maakte hij de kaart van het werkgebied (van IJsseldijk tot Raalterweg).

De samenvoeging van Diepenveen met Deventer deed hem veel verdriet; deze is in zijn ogen bestuurlijk gezien onjuist en bovendien een financiële strop voor Diepenveeners. In de loop der eeuwen zijn er vele grenswijzigingen geweest tussen deze twee gemeenten en Dogterom heeft die allemaal op papier gezet. Hierover gaf hij een lezing op 22 november 1999, die nu gepubliceerd wordt door de Historische Vereniging. Dankzij Dogterom kennen wij de geschiedenis van de grenzen van Diepenveen.

door Lamberthe de Jong

Onder: Rande 202, oorspronkelijk adres van de van het huis waar Dogterom nu woont.

100 JAAR BRANDWEER

Dit jaar wordt het 100-jarig bestaan gevierd van de Vrijwillige Brandweer Diepenveen, inmiddels opgegaan in de beroepsorganisatie van Brandweer Deventer.

In deze honderd jaar heeft de Brandweer wel een zeer grote aanpassing ondergaan. Vroeger werd er nog alarm gemaakt middels het luiden van de kerkklok. Later konden meldingen worden gemaakt via huizen, waarop een rood bordje op de muur was bevestigd van "Brandmelden": ten teken dat hier een telefoon aanwezig was om een brandmelding door te geven.

De aloude leren brandemmer werd al gauw aangepast door een handbediende pomp, welke enige tijd dienst heeft gedaan in de Gemeente Diepenveen. Een originele tekening van deze pomp (door G.J. Peet gemaakt bij het 75-jarig bestaan) prijkt nog steeds in de huidige kazerne.

Graag hadden vooral de oudleden van het korps deze pomp nog in hun bezit en zijn ook diverse pogingen ondernomen, om deze spuit weer terug te halen naar Diepenveen, maar pogingen hiertoe in het verleden liepen tot nu toe steeds uit op een dood spoor. Wel is momenteel de motorspuit in ons bezit, welke destijds is overgenomen van de Rijksluchtvaartdienst. De spuit was gemonteerd op een onderstel van een aanhangwagen en heeft jaren lang dienst gedaan bij de brandbestrijding.

Vele Diepenveners kunnen zich vast nog wel de brandweerstalling herinneren op het Kerkplein. Deze heeft daar nog jaren buiten dienst gestaan en

jaren daarna werd het materieel gestald bij Garage is na renovatie van het plein verdwenen. In de Riemersma, waarvandaan ook werd uitgerukt bij een alarmering, na het afgaan van de sirenes. Daarvan stonden er twee in ons dorp: aan de voormalige gemeentewerf aan de Draaiomsweg en een tweede aan de woning van onze voormalige commandant Paalman aan de Baerselmansweg. Tussentijds was een oude vrachtwagen van de gemeente Diepenveen omgebouwd tot brandweervagen, onder aanvoering van oud burgemeester Crommelin een hele vooruitgang en een stap in de goede richting.

In de jaren daarna heeft het Brandweerkorps, waarvan veel leden een functie hadden binnen de gemeenschap van dorp Diepenveen, vele veranderingen ondergaan. Zo werd ook onder aanvoering van dezelfde burgemeester, die een voorstander was van een goed Brandweerkorps een nieuwe brandweergarage gebouwd op de huidige locatie. Ook werd het alarmeringssysteem aangepast middels oproepontvangers ("piepers") en de voertuigen voorzien van communicatie apparatuur. Bovendien konden alle leden intensieve cursussen volgen, op vrijwillige basis. De hedendaagse brandweer is absoluut niet meer te vergelijken met die van vroeger. De brandweer is nu een bedrijf, met een perfecte organisatie en kan binnen een zeer korte tijd op een gevraagde locatie beschikken over allerlei apparatuur en materialen bij hulpverlening. Het uitgangspunt is echter nog nooit veranderd, namelijk "het redden van mens en dier".

*Van een nog actieve Brandweerman
Jan van Ginkel*

